

POTENȚIALUL ACTUAL TURISTIC AL REGIUNILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Manuela GHEMU

Departamentul Alimentație și Nutriție, grupa SHTA 231, Facultatea Tehnologia alimentelor,
Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Manuela Ghemu, manuela.ghemu@an.utm.md

Îndrumătorul/coordonatorul științific: **Daniela PALADI**, dr., conf. univ., DAN, FTA, UTM

Rezumat. În urma efectuării lucrării date a fost stabilită situația economico-turistică în ultimii trei ani în Republica Moldova. Au fost studiate tipurile de servicii turistice, reprezentate prin numărul de cazări în funcție de regiune și de an. S-a apreciat nivelul cazării prin numărul de camere, prin numărul de turiști rezidenți și nerezidenți, care a constituit pentru hoteluri și moteluri - 17,0 mii de cazări (15%); tabere de vacanță - 6,3 mii de cazări (29%); pensiuni turistice - 5,7 mii de cazări (23%); structuri de odihnă - 4,8 mii de cazări (10%); cămine pentru vizitatori - 1,1 mii de cazări (23%). Trebuie de menționat că, numărul de înnoptări a turiștilor în structurile de primire turistică colectivă a prevalat în 2019 în comparație cu restul anilor și a constituit 1304 mii înnoptări. S-a demonstrat că cauzele acestor devieri semnificative s-au datorat apariției neașteptate a pandemiei provocate de Covid-19.

Cuvinte cheie: turism, cazare, primire turistică colectivă, înnoptări

Introducere

Republica Moldova este o țară cu istorie bogată și peisaje naturale de o frumusețe fermecătoare, aceasta deținând un potențial turistic în regiunile rurale. Îmbină o combinație perfectă între tradiții autentice, ospitalitate, dar și frumusețe naturală. Aceste regiuni oferă oportunități pentru dezvoltarea industriei turistice durabile, care să contribuie ulterior la economia locală. Cu toate că, țara dispune de resurse variate, de unicitate culturală, potențialul turistic al regiunilor rurale rămâne neexploatat [1]. Scopul acestei lucrări constă în analiza în profunzime a potențialului turistic în regiunile rurale din Republica Moldova, identificarea resurselor naturale, culturale, dar și analiza modalităților prin care potențialul poate fi valorificat într-un mod eficient și sustenabil. Prin această analiză, se propune de evidențiat importanța vitală a dezvoltării turismului rural pentru Republica Moldova și să se ofere perspective și recomandări pentru o creștere echilibrată și benefică, atât pentru comunitățile locale, cât și pentru mediul înconjurător.

1. Valorificarea resurselor naturale din RM

În urma analizei surselor științifice evaluate, s-a constatat că Republica Moldova poate valorifica resursele sale naturale. Aceasta dispune de un relief variat, ce include dealuri pitorești și văi încântătoare, ce oferă turiștilor oportunități pentru drumeții și ciclism [2]. Există diverse rezervații naturale, cum ar fi: Rezervația Plaiul Fagului, Pădurea Domnească, Prutul de Jos, dar și parcuri naționale, cum ar fi Parcul Național Orheiul Vechi, care reprezintă destinații populare pentru iubitorii de natură. Ce ține de resursele culturale, Republica Moldova are o moștenire culturală bogată, ce se reflectă în satele cu specific tradițional, bisericile de lemn, dar și mănăstirile medievale. Multe localități organizează festivaluri și evenimente culturale, unul din acesta ar fi "Festivalul Național al Vinului", care adună anual peste 130 mii de vizitatori, oferind oportunitatea de a experimenta tradițiile și obiceiurile locale [1].

Comunitățile rurale sunt recunoscute pentru ospitalitatea lor, dar și pentru capacitatea de a oferi turiștilor experiențe autentice, cum ar fi participarea la diverse activități tradiționale, dar și la meșteșugurile locale cum ar fi: croșetatul, împletitul din paie, pănuși, țesutul covoarelor, broderia,

prelucrarea artistică a piei și blănurilor [2]. Există și o varietate de tradiții și ritualuri locale, cum ar fi nunțile tradiționale și sărbătorile religioase (Paștele, Crăciunul, sfântul Andrei) care sunt adesea incluse în pachete turistice pentru a oferi turiștilor o ședere cât mai autentică. Ghizii locali sunt disponibili pentru a oferi informații turiștilor despre istoria locală. În regiunile rurale, există o gamă largă de opțiuni de cazare, pensiuni, case de oaspeți și cabane rustice. Unele dintre cele mai vizitate pensiuni de cazare în mediul rural sunt: Pensiunea La Popas situată în comuna Colibași din raionul Strășeni; Pensiunea Casa Verde situată în localitatea Țîpova; Pensiunea Casa de Vis din orașul Soroca [1].

2. Infrastructura turistică

În urma studiul datelor statistice privind turismul național, s-a constatat că numărul de camere disponibile în Republica Moldova în perioada 2020-2022 oferă o perspectivă asupra evoluției pieței locuințelor în această țară. Numărul de camere disponibile constituie un indicator important pentru a înțelege oferta de locuințe și cererea dintr-o anumită regiune sau întreaga țară [3]. În anul 2020 totalul de camere disponibile a fost de 3693. În anul 2021 numărul total de camere disponibile a fost de 3556 ; în anul 2022 se înregistrează 3855 de camere disponibile. Creșterea procentuală de la 2020 la 2021 este -3,71%. Anul 2021 la 2022 înregistrează o creștere de 8,42%. Creșterea procentuală în anii de la 2020 (3693 camere disponibile) la 2022 (3855 camere disponibile) a fost calculată după formula:

$$C_p = [(3855 - 3693) / 3693] \times 100 = 4,38\% \quad (1)$$

Această creștere reflectă faptul că, numărul de camere disponibile în Republica Moldova a crescut cu aproximativ 4,38% între anii 2020 și 2022. Rezultatele analizate arată că, în ciuda unei scăderi minore în 2021, numărul total de camere disponibile în Republica Moldova a înregistrat o creștere generală în intervalul de timp analizat. Este important de remarcat că, aceste cifre reflectă doar numărul de camere disponibile și nu reflectă, neapărat, disponibilitatea lor reală pentru locuit sau scopuri turistice. Regiunea de Nord a înregistrat o creștere constantă în numărul de camere disponibile. Regiunea Centru a avut o fluctuație cu o scădere în 2021 urmată de o creștere semnificativă în 2022. Regiunea de sud a avut o creștere moderată între 2021 și 2022 [3]. Per ansamblu, numărul total de camere disponibile în Republica Moldova a crescut în perioada analizată. Regiunea Centru a fost principalul factor care a influențat tendința generală de creștere (Tabelul 1).

Tabelul 1.

Nivelul de cazare în cele trei regiuni ale RM

Regiunea	Nivelul de cazare, camere/an		
	2020	2021	2022
Nord	1090	1090	1117
Centru	1922	1794	2022
Sud	681	672	716

În perioada ianuarie - septembrie 2023, numărul total de turiști cazați în structurile de primire turistică din Moldova a fost de 295,2 mii. Din acest total, 157,1 mii de vizitatori (aproximativ 53,2%) au fost rezidenți, în timp ce 138,1 mii de vizitatori (aproximativ 46,8%) au fost turiști nerezidenți. Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (ianuarie-septembrie 2022), numărul turiștilor nerezidenți cazați a crescut cu 16,3 mii de persoane, reprezentând o creștere de aproximativ 13,4% [3]. În același timp, numărul turiștilor rezidenți cazați a crescut cu 19,8 mii de persoane, reflectând o creștere de aproximativ 14,4%. Aceste creșteri au fost observate în toate tipurile de structuri de primire turistică, așa ca:

- Hoteluri și moteluri: cu 17,0 mii de cazări
- Tabere de vacanță: cu 6,3 mii de cazări
- Pensiuni turistice: cu 5,7 mii de cazări
- Structuri de odihnă: cu 4,8 mii de cazări
- Cămine pentru vizitatori: cu 1,1 mii de cazări

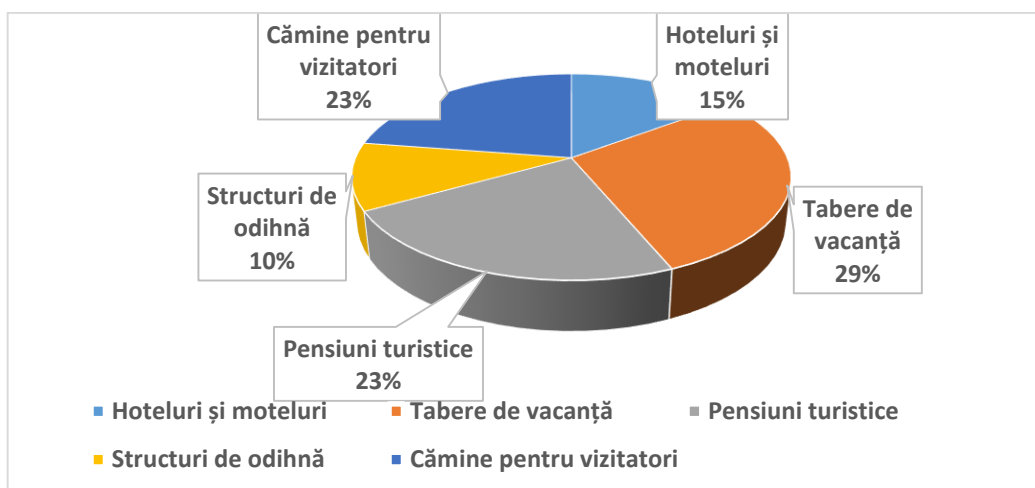

Figura 1. Tipuri și structuri de primire turistică [3]

În ceea ce privește distribuția geografică a turiștilor, municipiul Chișinău a atras cea mai mare pondere, cu 65,8% din totalul turiștilor cazați. Regiunea de dezvoltare Centru a reprezentat 20,8%, în timp ce regiunea de sud a avut 6,2%, Nordul 6,0%, iar UTA Găgăuzia 1,2%. Aceste date concretizează o creștere a industriei turismului în Moldova în perioada 2020-2022, evidențiind o creștere a atracției turistice atât pentru rezidenții locali, dar și pentru cei străini, și o diversificare a preferințelor de cazare și destinații turistice [3].

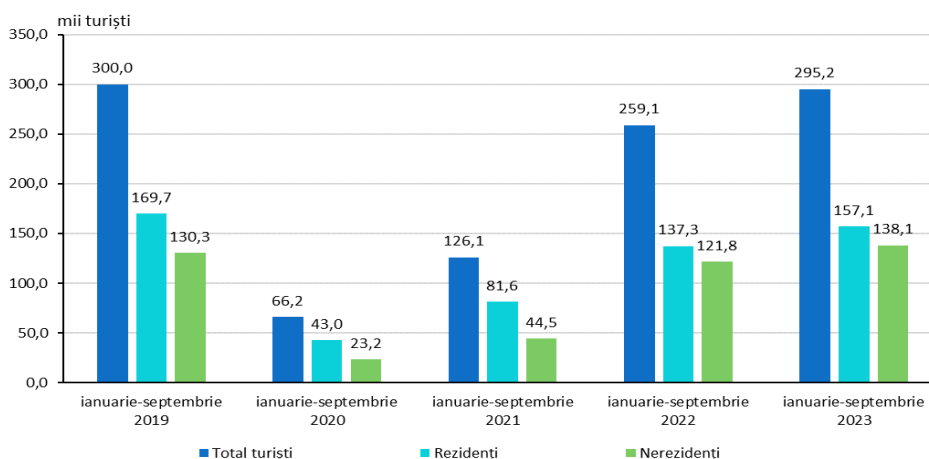

Figura 2. Turiști cazați în structurile de primire turistică colectivă (mii turiști) [3]

În perioada ianuarie-septembrie 2023, înnopțările înregistrate în structurile de primire turistică din Moldova au atins 1117,3 mii, determinând o creștere de 65,9 mii de înnopțări sau aproximativ 6,3% față de aceeași perioadă a anului anterior. Această creștere a fost remarcată în diverse tipuri de structuri de cazare, cu excepția pensiunilor turistice și agroturistice, precum și a hotelurilor și motelurilor, care au înregistrat scăderi. Astfel, din totalul înnopțărilor, aproximativ 73,2% au fost realizate de turiștii rezidenți, în timp ce 26,8% au fost înregistrate de turiștii străini. Acest lucru arată că majoritatea înnopțărilor sunt generate de turiștii locali [3]. În ceea ce privește capacitatea de cazare, numărul total de locuri oferite turiștilor în structurile de primire turistică a crescut cu 6,0% față de aceeași perioadă a anului precedent. Cele mai mari creșteri de cazare au fost observate în pensiuni turistice și agroturistice, cămine pentru vizitatori și tabere de vacanță pentru elevi. Durata medie de ședere a unui turist în structurile de primire turistică în această perioadă a fost de 4,8 zile. Aceste date indică gradul de ocupare a locurilor de cazare în diversele facilități turistice și reflectă gradul de atracție pentru turiști [3].

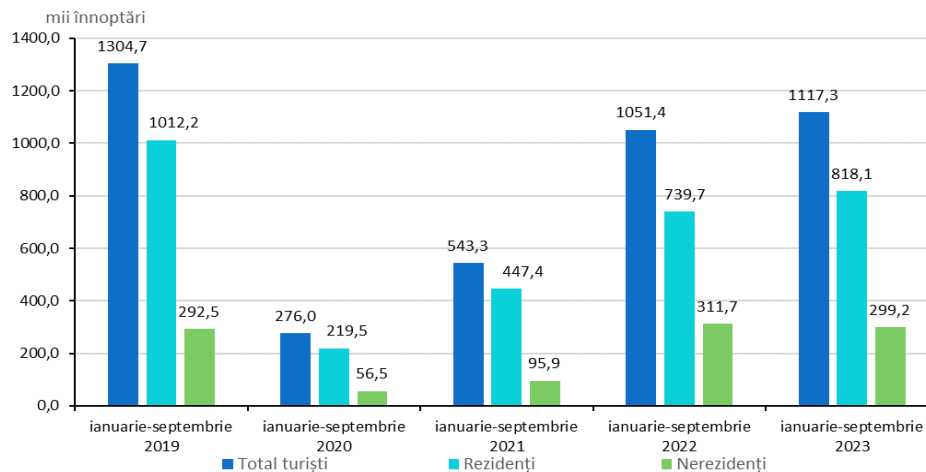

Figura 3. Numărul înnoptărilor în structurile de primire turistică colective (mii înnoptări) [3]

3. Cauzele care au influențat numărul de cazări

Scăderea semnificativă a numărului de cazări în 2020, urmată de o creștere în 2021 și continuarea acestei creșteri până în prezent, poate fi influențată de mai mulți factori. În 2020, industria turistică a fost grav afectată de restricțiile legate de Covid-19, cum ar fi închiderile de frontieră, carantine obligatorii și închiderea temporară a hotelurilor și altor facilități de cazare [3]. Mulți oameni și-au amânat călătoriile și vacanțele în timpul pandemiei, iar odată cu reducerea restricțiilor, s-a observat o creștere bruscă a numărului de cazări. În încercarea de a-și recâștiga clienții și de a stimula cererea, multe hoteluri și alte facilități de cazare au oferit reduceri, oferte speciale și pachete promoționale în 2021. Pandemia a schimbat modul în care oamenii călătoresc și își petrec timpul liber. Mulți preferă acum destinații mai puțin aglomerate, mai apropiate de natură sau călătorii mai lungi în loc de călătorii scurte. Aceste schimbări de preferințe pot influența cererea de cazare în diferite regiuni [3].

Concluzie

În urma efectuării analizei potențialului actual turistic din diverse regiuni ale Republicii noastre în ultimii trei ani (2019-2023), se poate de concluzionat că Republica Moldova poate și valorifică resursele sale naturale, printr-o varietate de tradiții și ritualuri locale, reflectate prin organizarea festivaluri, concertelor, etc. S-a constatat că, în funcție de nivelul de cazare, numărul de camere disponibile reprezintă un indicator important pentru a înțelege oferta de locuințe și cererea dintr-o anumită regiune sau întreaga țară. A fost apreciat nivelul cazării prin numărul de camere, prin numărul de turiști rezidenți și nerezidenți, care a constituit pentru hoteluri și moteluri - 17,0 mii de cazări (15%); tabere de vacanță - 6,3 mii de cazări (29%); pensiuni turistice - 5,7 mii de cazări (23%); structuri de odihnă - 4,8 mii de cazări (10%); cămine pentru vizitatori - 1,1 mii de cazări (23%). S-a demonstrat că cauzele acestor devieri semnificative s-au datorat apariției neașteptate a pandemiei provocate de Covid-19 [3].

Referințe

- [1] V. Buianu Chirițescu, "Economia agroturismului". Iași: Ed. Terra Nostra, 2006. ISBN 978-973-8432-51-2.
- [2] D. Matei, "Turismul rural: teorie și realitate". Iași: Ed. Terra Nostra, 2005.
- [3] Biroul Național De Statistică. Disponibil: <http://www.statistica.md>